

**TESOMAN RAUTATIEKORTTELIN ASEMAKAAVAMUUTOS,
KAAVA NRO 8527**

KAAVAEHDOTUKSEN LIIKENNETARKASTELUT

7.4.2017 Antti Soisalo

TYÖN SISÄLTÖ

- Tehtävänä oli määrittää Tesoman rautatiekorttelin asemakaavahankkeen yleisten alueiden liikenteelliset ratkaisut yhteistyössä alueen arkkitehtisuunnittelun kanssa ja varmistaa korttelialueen liikenneratkaisujen yhteensopivuus aluetta ympäröivän liikenneverkon kanssa
- Lisäksi tehtävänä oli määrittää Tesoman seisakkeen laiturijärjestelyt, yhteydet laitureille sekä liityntäpysäköintijärjestelyt kaavaehdotuksen pohjaksi

SUUNNITTELUALUE

- Tesoman aluekeskus sijaitsee noin 7 km länteen Tampereen keskustasta.
- Kaavamuutos koskee kortteliin 3805 tontteja 3,4 ja 5 sekä katu- ja puistoalueita.
- Suunnittelualue rajautuu idässä Tesoman valtatiehen, pohjoisessa Tesomankatuun ja etelässä Porin rataan. Lännessä alue rajautuu Ristimäen kaupungin osan kortteliin 3785 ja Ristimäenkadun eteläpuolella kortteliin 3798.
- Suunnittelalueen pohjoispuolella sijaitsee Tesoman uudistuvan liikekeskuksen alue.

Kuva 1

Suunnittelalueen likimääräinen sijainti (Tampereen kaupunki)

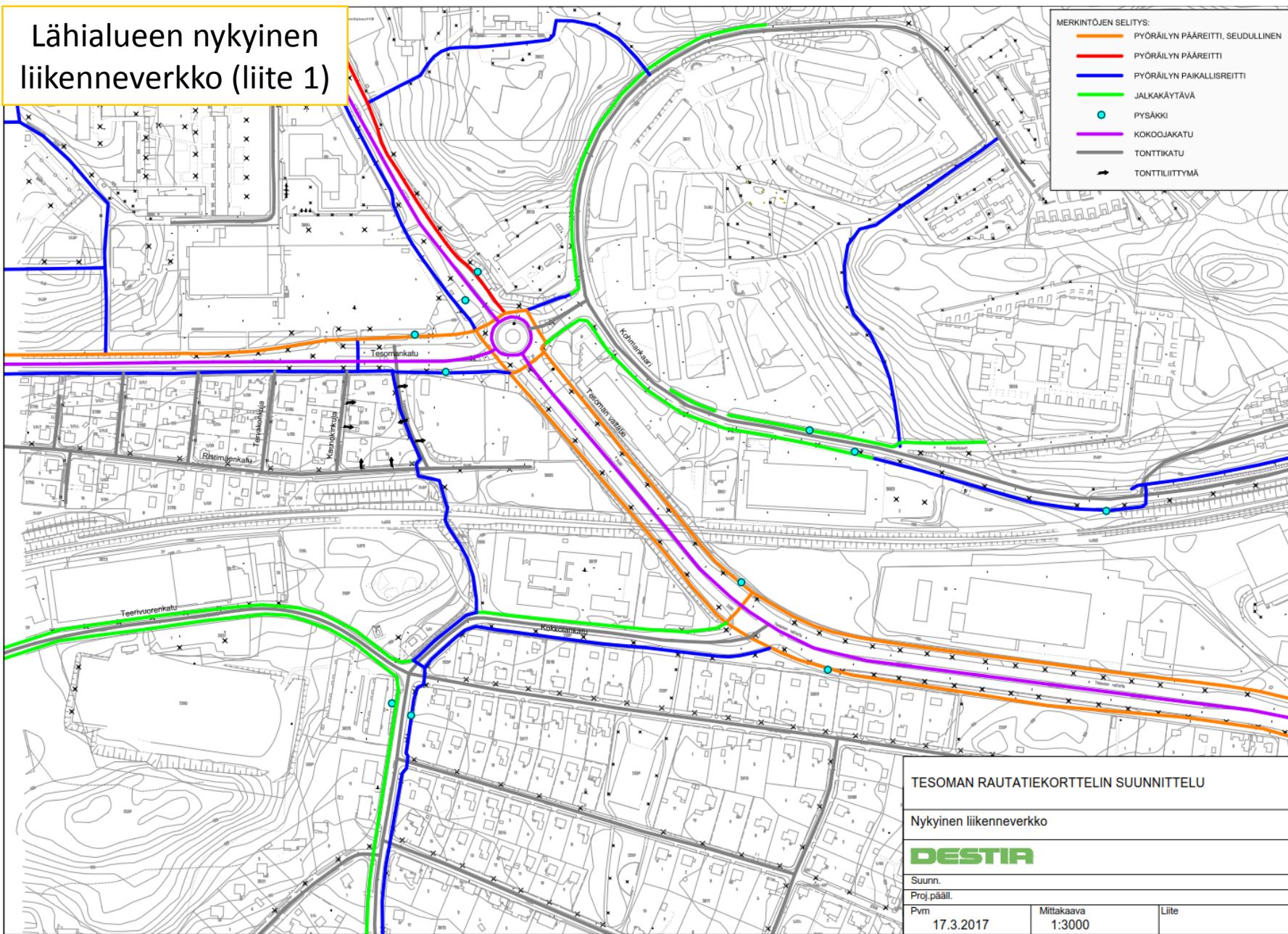
EDELLISET SUUNNITELMAVAIHEET

- Korttelialueen kaavaluonnos oli nähtävillä vuodenvaihteessa 2015 - 2106. Luonnosvaihtoehdosta ei noussut esille riittävän selkeää ykkösvaihtoehtoa, joten kaavaehdotusta varten vaihtoehtojen suunnittelun päättäminen aloitettiin lähes tyhjältä pöydältä lausunnoissa todetut reunaehdot ja painotukset huomioiden
- Tesoman seisakkeesta valmistui erillinen selvitys kaavaluonnosvaiheessa marraskuussa 2014 (Tampereen kaupunki, Liikennevirasto). Seisaketta käsiteltiin myös Tampereen kaupunkiseudun Lähijunaliikenteen kehittäminen: asemien ja liikenteen suunnittelun-selvityksessä (Tampereen kaupunkiseutu, Liikennevirasto 2016)

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

- Korttelialueelle on tavoitteena toteuttaa liike- ja asuinrakentamista. Liiketilan osuus rakentamisesta on noin 3500 k-m² ja asumisen 10 000 - 14 000 k-m². Kortteliin suunnitellaan sekä maantaso- että laitospysäköintiä.
- Korttelissa 3805 sijainneet nykyiset rakennukset on purettu.
- Tesoman seisakkeen suunnittelun lähtökohtana on ratkaisu, joka mahdollistaa sekä kauko- että lähiliikenteen junien pysähtymisen seisakkeella
- Seisakkeen vaiheittain toteutuksen lähtökohtana on, että 1. vaiheen toimenpiteet koskevat tilannetta, jossa lisäraidetta ei ole toteutettu.
- Seisakkeen tavoitevaiheen ratkaisut toteutetaan lisäraiteen rakentamisen jälkeen.

Lähialueen nykyinen liikenneverkko (liite 1)

HANKERYHMÄN KOKOUKSESSA 1.12.2016 TEHDYT LINJAUKSET KOSKIEN KORTTELIALUEEN LIKENNERATKAISUJA

Tonttiliittymän etäisyys
Tesomankatuun

Polttoaineen jakelu
poistuu korttelialueelta

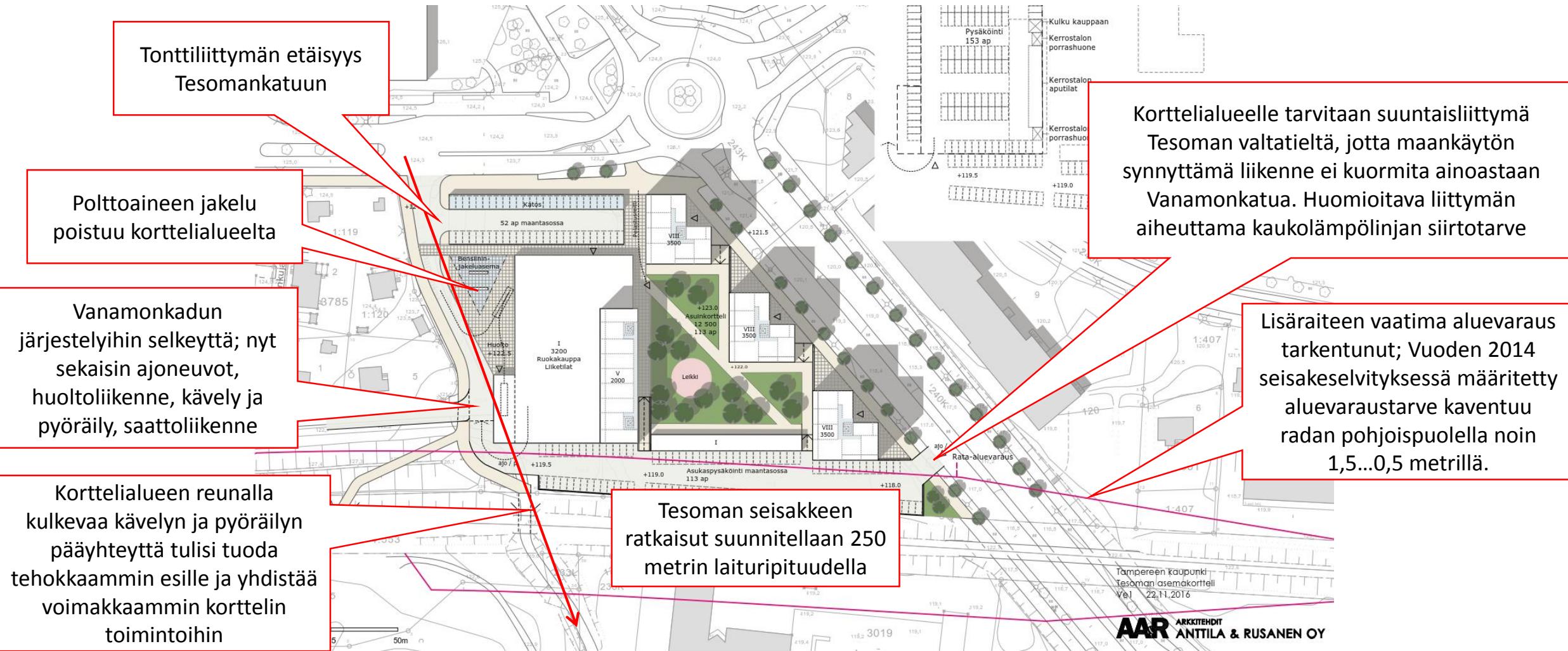
Vanamonkadun
järjestelyihin selkeyttää; nyt
sekaisin ajoneuvot,
huoltoliikenne, kävely ja
pyöräily, saattoliikenne

Korttelialueen reunalla
kulkeva kävelyn ja pyöräilyn
pääyhteyttä tulisi tuoda
tehokkaammin esille ja yhdistää
voimakkaammin korttelin
toimintoihin

Tesoman seisakkeen
ratkaisut suunnitellaan 250
metrin laituripituudella

Korttelialueelle tarvitaan suuntaisiittymä
Tesoman valtatieltä, jotta maankäytön
synnyttämä liikenne ei kuormita ainoastaan
Vanamonkatua. Huomioitava liittymän
aiheuttama kaukolämpölinjan siirtotarve

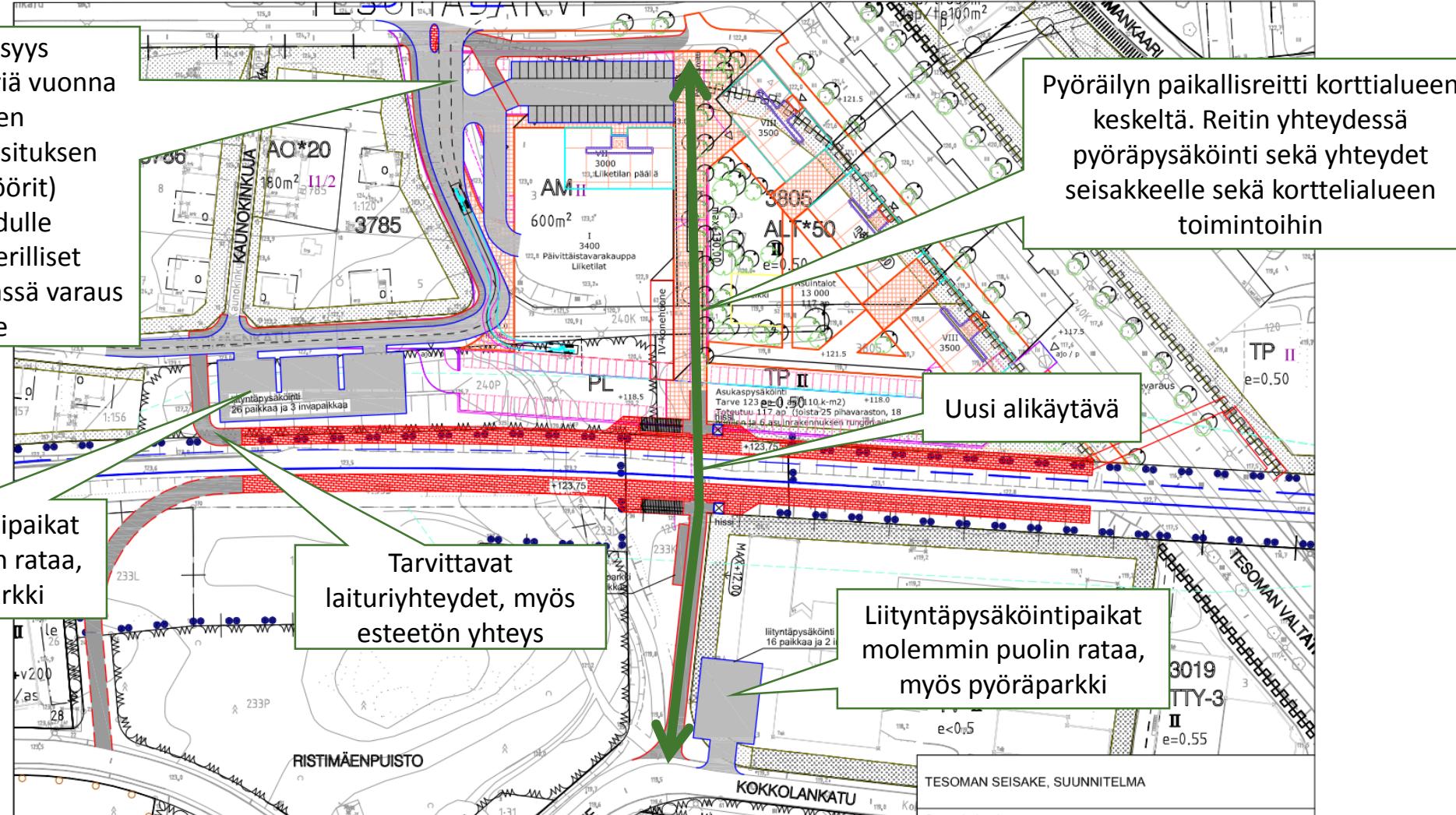
Lisäraiteen vaatima aluevaraus
tarkentunut; Vuoden 2014
seisakeselvityksessä määritetty
aluevaraustarve kaventuu
radan pohjoispuolella noin
1,5...0,5 metrillä.

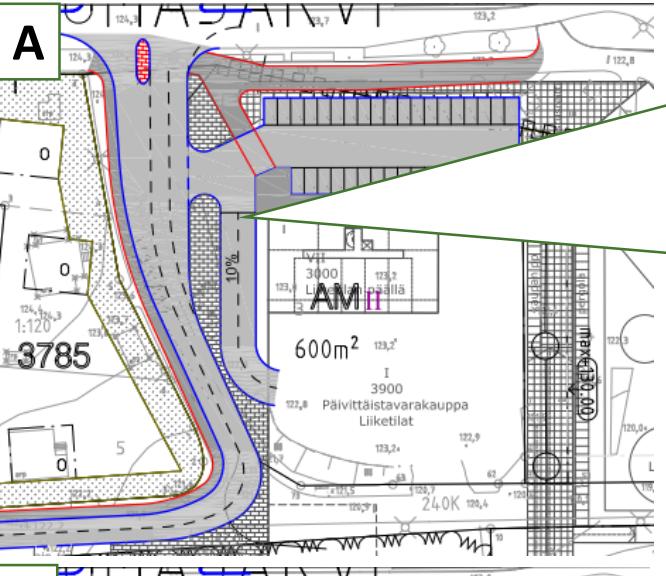
HANKERYHMÄSSÄ 1.12.2016 LINJATUN PERUSTEELLA LAADITTU LUONNOS LIIKENNEJÄRJESTELYIKSI

Tonttiliittymän etäisyys
Tesomankadulta 15 metriä vuonna
2014 valmistuneen
liikennetarkastelun suosituksen
mukaisesti (A-insinöörit)
Lisäksi Vanamonkadulle
suojatiesaareke sekä erilliset
kääntymiskaistat, liittymässä varaus
valo-ohjaukselle

Pyöräilyn paikallisreitti korttialueen
keskeltä. Reitin yhteydessä
pyöräpysäköinti sekä yhteydet
seisakkeelle sekä korttelialueen
toimintoihin

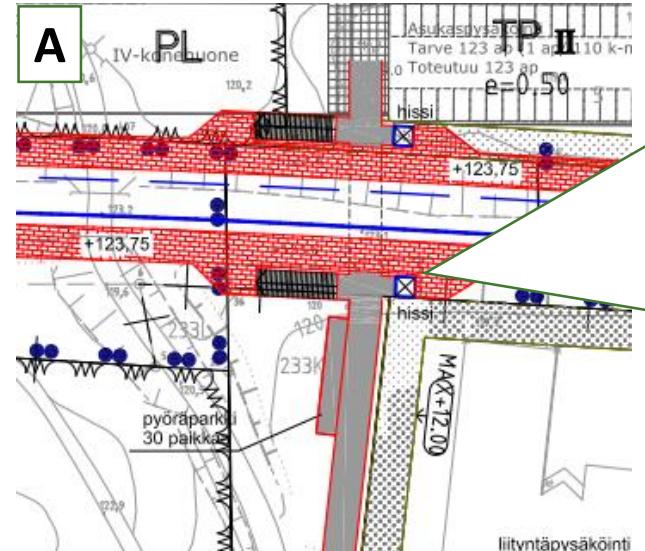
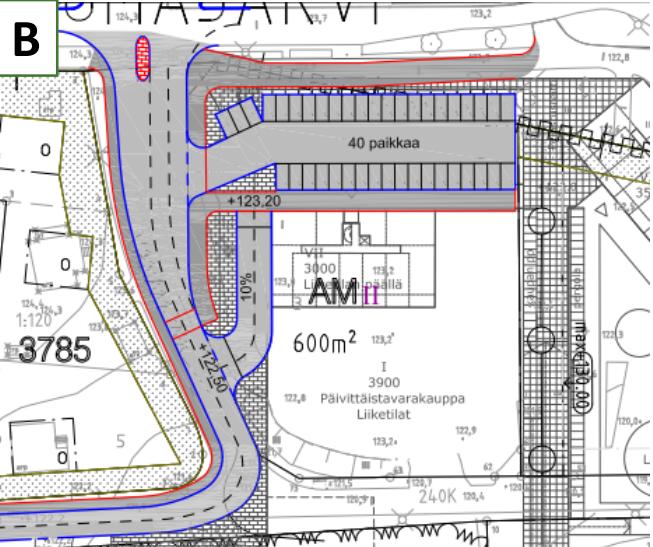

VAIHTOEHTOTARKASTELUJA 1

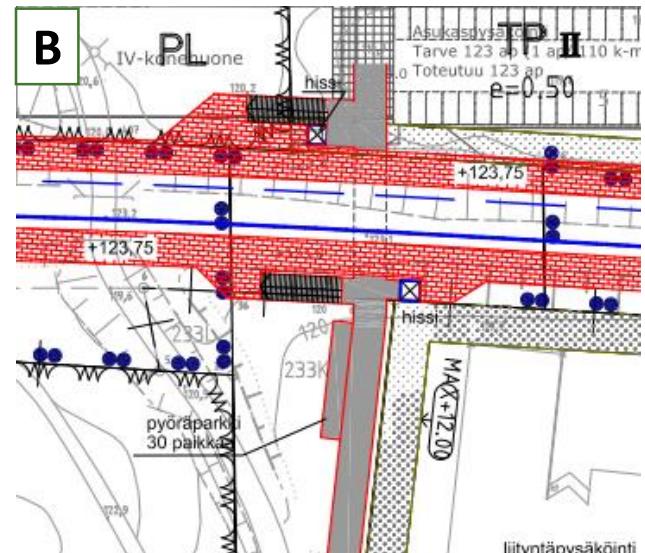

Päivittäistavarakaupan alla olevan pysäköintihallin ajorampille tutkittiin kahta toteuttamiskelpoista vaihtoehtoa; A = ajo pohjois-eteläsuunnassa alas halliin tai B = etelä-pohjoissuunnassa alas halliin.

Hankeryhmässä käydyin keskustelun perusteella jatkotarkasteluun esitettiin vaihtoehtoa A

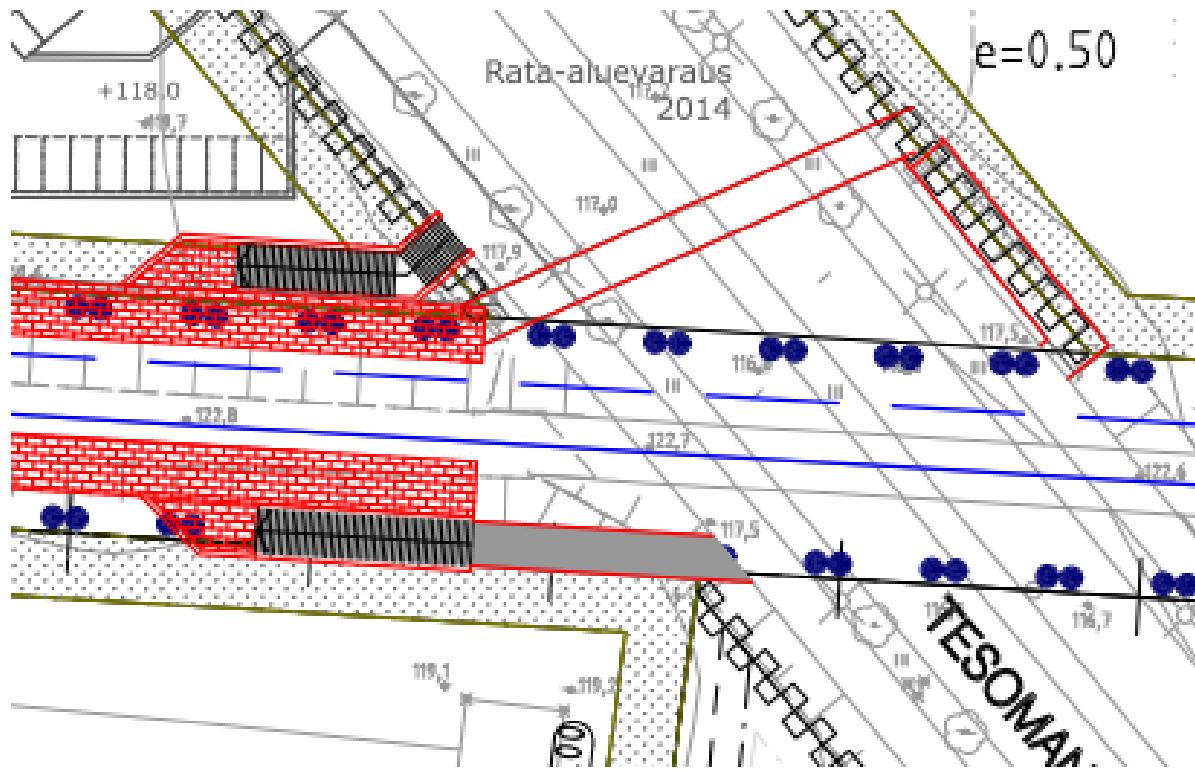

Seisakkeen laitureille johtavien hissien sijainnille tutkittiin kahta vaihtoehtoa;
A = eri puolella portaita tai
B = portaiden kanssa samalla puolella

Hankeryhmässä käydyn keskustelun perusteella jatkotarkasteluun esitettiin vaihtoehtoa A. Vaikka tässä vaihtoehdossa kävelijät joutuvat tekemään puolenvaihtoa pyöräily-yhteyden yli, niin tilantarve ratkaisussa on kuitenkin vaihtoehtoa B pienempi.

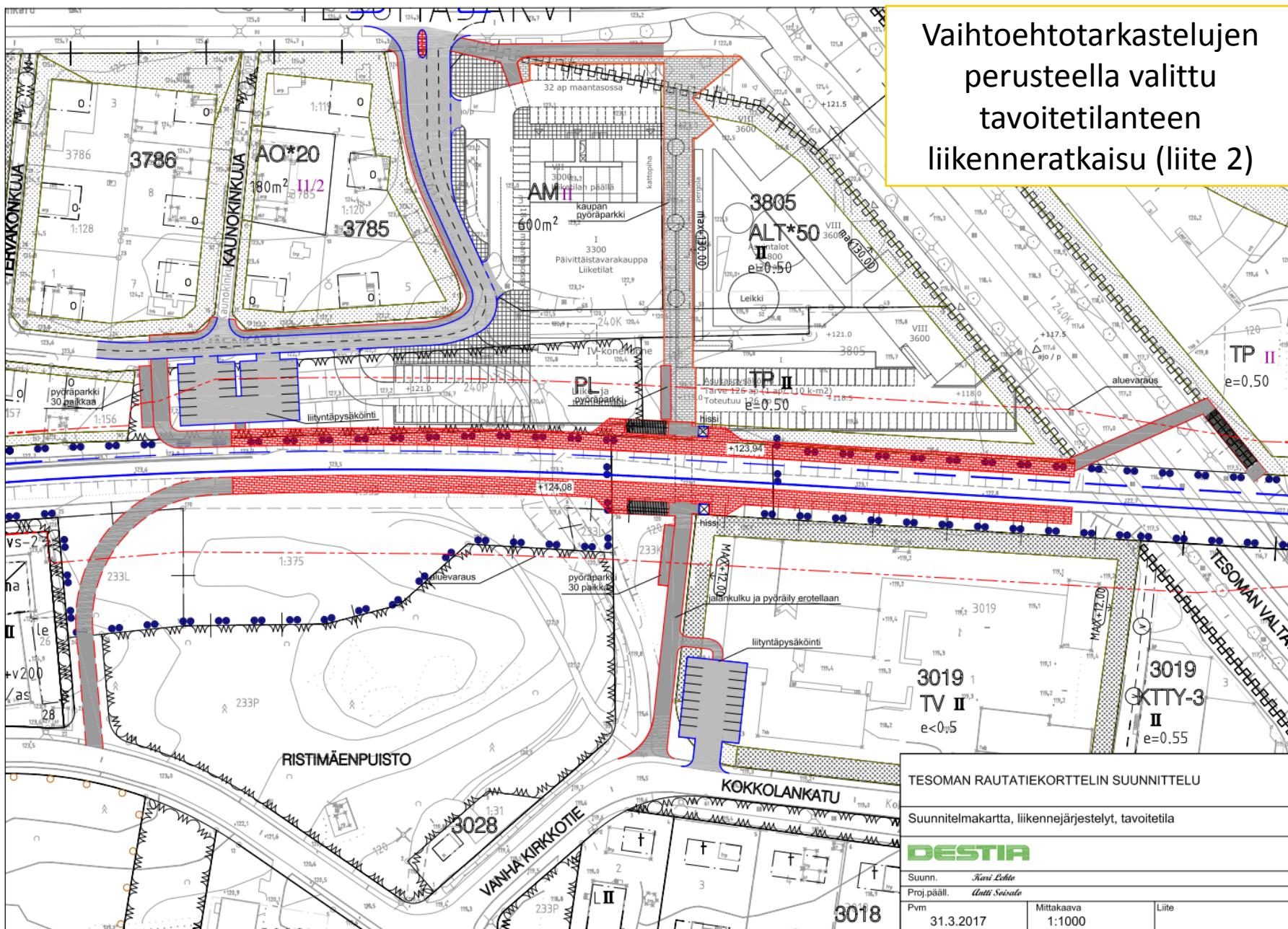
VAIHTOEHTOTARKASTELUJA 2

Laitureiden itäpään tutkittiin edellisessä selvityksessä mukana ollutta porrasyhteyttä Tesoman valtatielle. Ratkaisussa linja-autopysäkit olisi sijoitettu portaiden kohdalle, jolloin ratkaisu olisi toiminut myös vaihtopysäkinä. Hankeryhmässä käydyn keskustelun perusteella ratkaisusta kuitenkin päättiin luopua, sillä

- Portaat + pysäkkijärjestelyt todennäköisesti kannustaisivat ihmisiä ylittämään Tesoman valtatien tasossa → tarve suojiatielle?
- Kohtaan on kuitenkin suunniteltu jalankulkusilta Tesoman valtatien yli suoraan pohjoispuolen laiturille, joten kahden ylitysratkaisun toteutus samaan kohtaan ei ole järkevää.
- Siltaa käyttävät ja Tampereen suuntaan lähtevät junamatkustajat joutuvat vaihtamaan eteläpuolen laiturille → itäpään portaiden sijaan voidaan käyttää alikulun yhteydessä olevia tasonvaihtolaitteita, joten tämäkään tarve ei puolla portaiden toteutusta.
- Bussi-juna vaihtopysäkin sijainti on vielä avoin, vaihto voisi tapahtua myös Tesomankadun pysäkillä, josta on suora yhteys pääreittiä pitkin seisakkeelle

Vaihtoehtotarkastelujen
perusteella valittu
tavoitetilanteen
liikenneratkaisu (liite 2)

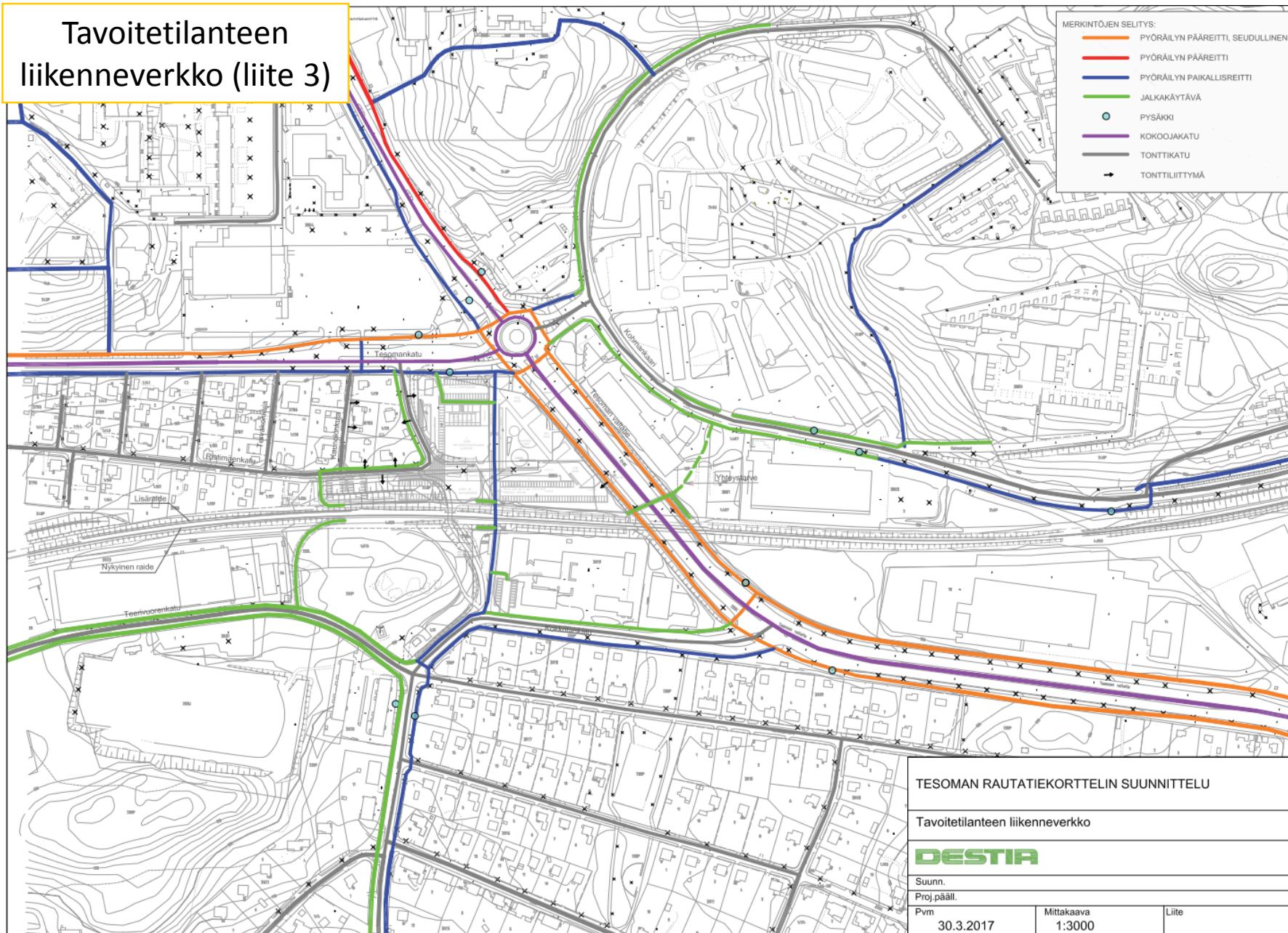
KORTTELIALUEEN TAVOITETILANTEEN LIIKENNEJÄRJESTELYT

- Korttelialueen ratkaisut toteutettu suunnitelmien mukaisesti
- Nykyisen raiteen pohjoispuolelle suunniteltu lisäraide toteutettu (ei mukana kustannusarviossa)
- Nykyisen Vanamon alikäytävän korvaava uusi radan alittava jkpp-yhteys toteutettu. Uuden alikäytävän lattiakorko on arvioitu nykyisen alikäytävän mukaiseksi (+119).
- Seisakkeen reunalaiturit tarvittavine yhteyksineen toteutettu
- Tavoitelanteessa päivittäistavarakauppa on mahdollista toteuttaa laiturialueeseen kiinni. Lisäksi ratkaisut mahdollistavat ramppiyhteyden rakentamisen pääreitiltä laiturialueelle kaupan seinustaa myöden (ramppi ei mukana kustannusarviossa)
- Liityntäpysäköintijärjestelyt sekä pyöräpysäköinti toteutettu
- Tesoman maankäytön kehittämisen yleissuunnitelmassa esitetty Tesoman valtatienviittävä jalankulkusilta toteutettu (ei mukana kustannusarviossa)
- Eteläpuoleisen laiturin ajoyhteys esitetty viitteellisenä, lopullinen sijainti tarkentuu alueen maankäyttösuunnitelmien yhteydessä. Samoin liityntäpysäköintialueen sijainti radan eteläpuolella viitteellinen

KORTTELIALUEEN TAVOITETILANTEEN LIIKENNEJÄRJESTELYT, KUSTANNUSARVIO

- Korttelin yleisten alueiden liikennejärjestelyjen alustava kustannusarvio on 3,3 M€ (MAKU 2010; 112,77). Eri rakenteiden osuudet kustannuksista ovat:
  - Laiturirakenteet (sis. tukimuurit, portaat, hissit) 2,0 M€
  - Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet (sis. pääreitin uusi alikäytävä) 0,5 M€
  - Liityntä- ja pyöräpysäköinti 0,2 M€
  - Vanamonkadun parantaminen 0,3 M€
  - Tilaajatehtävät 0,3 M€
- Kustannusarviossa ei ole mukana korttelialueen keskelle suunniteltua pyöräilyn pääreittiä, korttelialueen pysäköinti- ja pihajärjestelyjä eikä johto- ja putkisiirtoja

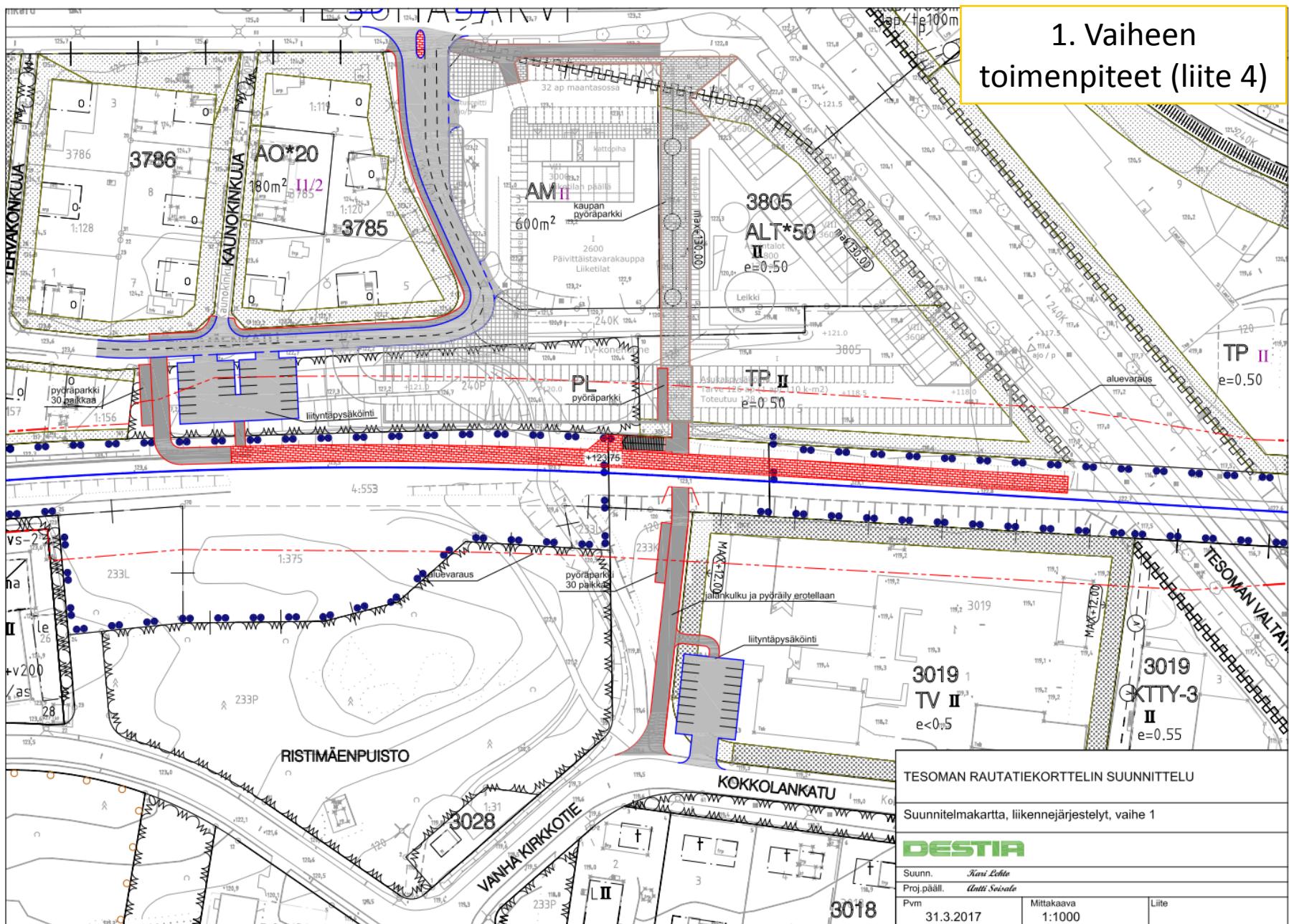
Tavoitettileanteen liikenneverkko (liite 3)

KAAVAEHDOTUKSEN LIIKENNEJÄRJESTELYT, 1. VAIHEEN TOIMENPITEET

- Kaavaehdotusta ja kaavan tilanvaraustarpeita varten tavoitetylanteen ratkaisusta määritettiin 1. vaiheen toimenpiteet, jotka on mahdollista toteuttaa ennen lisäraiteen rakentamista ja joilla mahdolistetaan seisakkeen toiminnan aloittaminen
- 1. vaiheessa nykyinen Vanamon alikäytävä puretaan ja korvataan uudella radan alittavalla jkpp-yhteydellä. Uuden alikäytävän tarkemmassa suunnittelussa määritetään, miten lisäraiteeseen varautuminen toteutetaan alikäytävässä.
- 1. vaiheessa laituri toteutetaan nykyisen raiteen pohjoispuolelle. Tavoitetylanteessa laituri puretaan ja rakennetaan lisäraiteen yhteyteen
- 1. vaiheessa laiturille ei rakenneta hissiä, esteetön yhteys toteutuu laiturin länsipään kävely-/huoltoyhteyden kautta.
- Liityntäpysäköinti sekä pyöräparkki toteutetaan 1. vaiheessa tarvittavassa laajuuudessa

**1. Vaiheen
toimenpiteet (liite 4)**

JATKOTARKASTELUSSA HUOMIOITAVAA

- Radan pohjoispuolelle suunniteltu liityntäpysäköintialue sijoittuu nykyisen meluvallin kohdalle, kaavan yhteydessä määritettävä korvaava meluntorjuntaratkaisu
- Radan pohjoispuolelle suunniteltu asukaspysäköintialue jaetaan kahdeksi erilliseksi alueeksi, joilta ei ole läpiajaa pyöräilyn pääreitin yli. Pysäköinnin ja pyöräilyn erottamiseksi vaadittavat suoja-alueet sekä havainnointia parantavat ratkaisut määritetään tarkemmassa suunnittelussa.
- Radan pohjoispuolella asukaspysäköinti- ja liityntäpysäköintialueiden välillä on noin 2 metrin korkeusero, jonka vaativat luiskaratkaisut tarkennetaan jatkosuunnittelussa
- Vanamonkadulle esitetty ratkaisut mahdollistavat päivittäistavarakaupan pysäköintihalliin ajon sekä pohjois-etelä- että etelä-pohjoissuunnassa. Lopullinen päätös rampin sijainnista tehdään jatkosuunnittelussa
- Seisakkeen laitureille johtavien hissien paikat määritellään tarkemmin lisäraiteen suunnittelun yhteydessä, jolloin tutkitaan mahdollisuutta integroida radan pohjoispuolin hiisi osaksi kaupan tontin rakennusmassaa ja sijoittaa ko. pohjoispuolin hiisi siten jkpp-yhteyden länsipuolelle (jalkakäytävän reunaan)

